

Regels voor het Wedstrijdzeilen

praktijk en tactiek

20 november 2004

Menno Zetsma

BLUENOSE x99sailingteam

Sailing:

“The fine art of getting wet, cold and sick, while slowly going nowhere at great expense.”

Inhoud

- Introductie
- De regels
- Toepassing en tactiek

Introductie

X-99 BLUENOSE

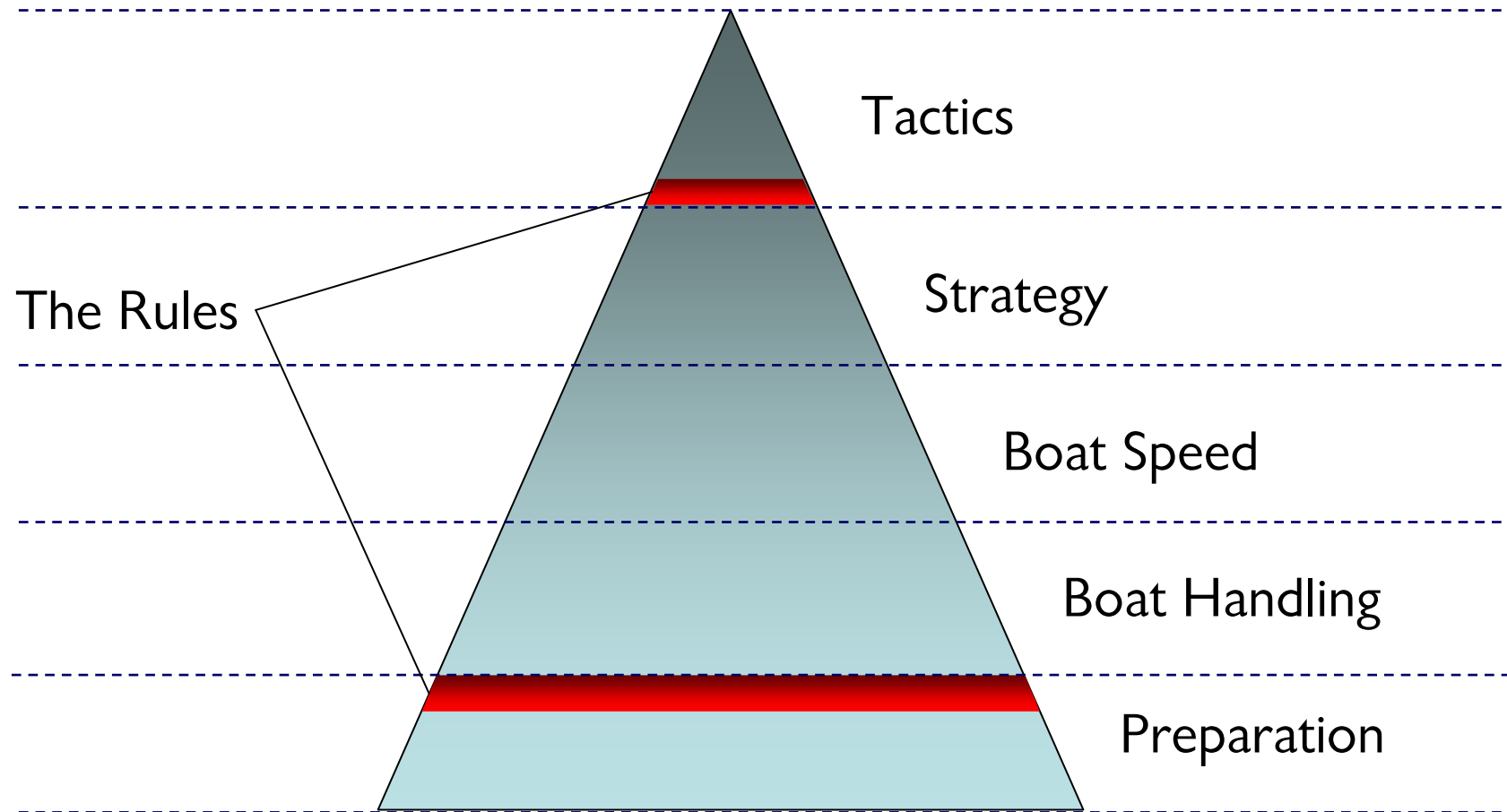
- BLUENOSE x99sailingteam, NED 6839
 - Winnaar North Sea Regatta 2003
 - Winnaar Flevo Race 2002, 2003, 2004
 - Tweede plaats North Sea Regatta 2002, 2004
 - Tiende plaats WK X99 Medemblik 2002

- De X-99
 - X-Yachts, Denemarken
 - 10m kajuitzeiljacht
 - Meest succesvolle 33ft 'OneDesign' ooit
 - Meer dan 600 stuks gebouwd (1984..2004)
 - Wedstrijdvelen van meer dan 50 schepen

- www.x99bluenose.com, www.x99.nl

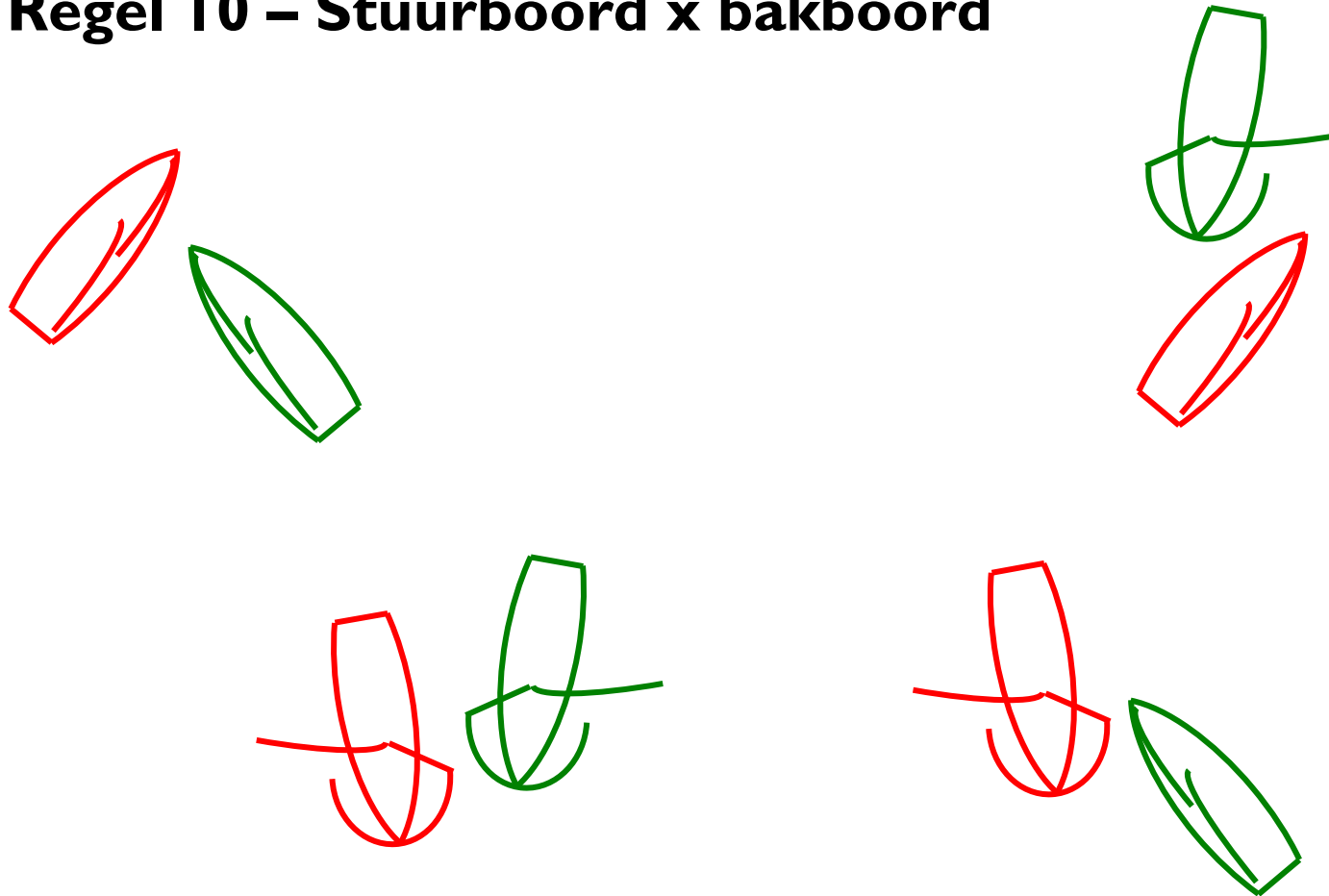
De 'race pyramide'

De regels

Vijf basisregels (i)

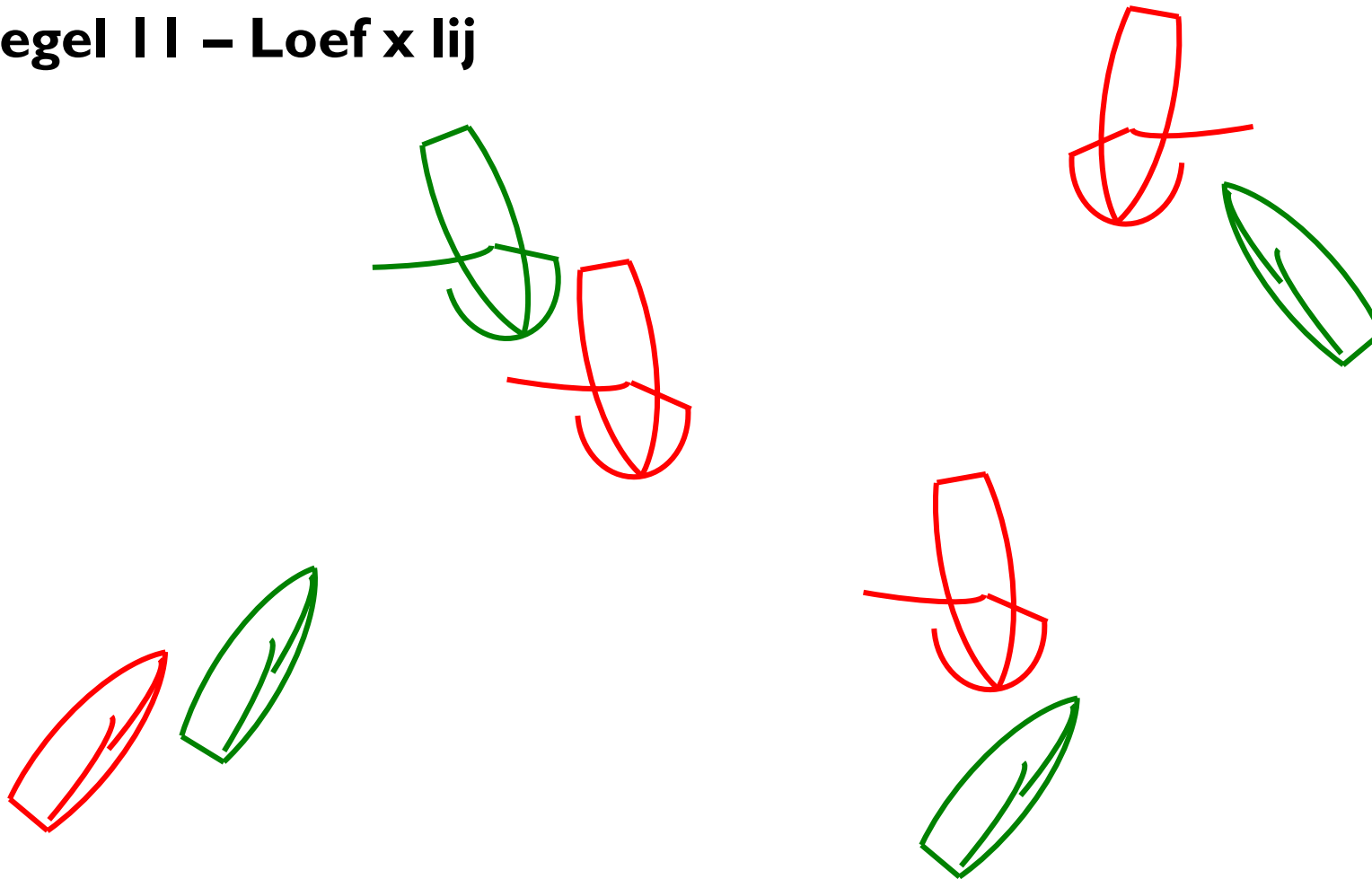
**Schepen over verschillende boeg:
Regel 10 – Stuurboord x bakboord**

Vijf basisregels (ii)

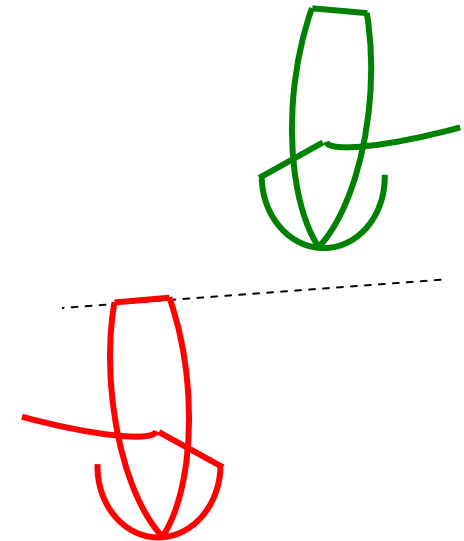
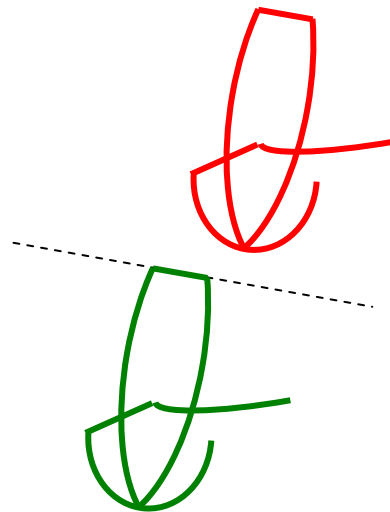
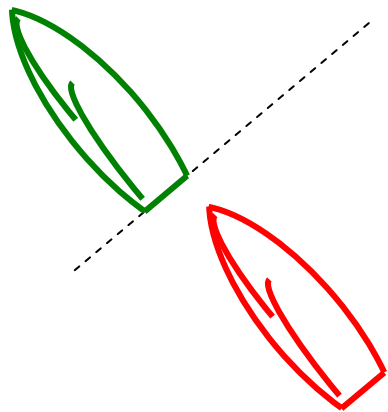
Schepen over dezelfde boeg:

Regel 11 – Loef x lij

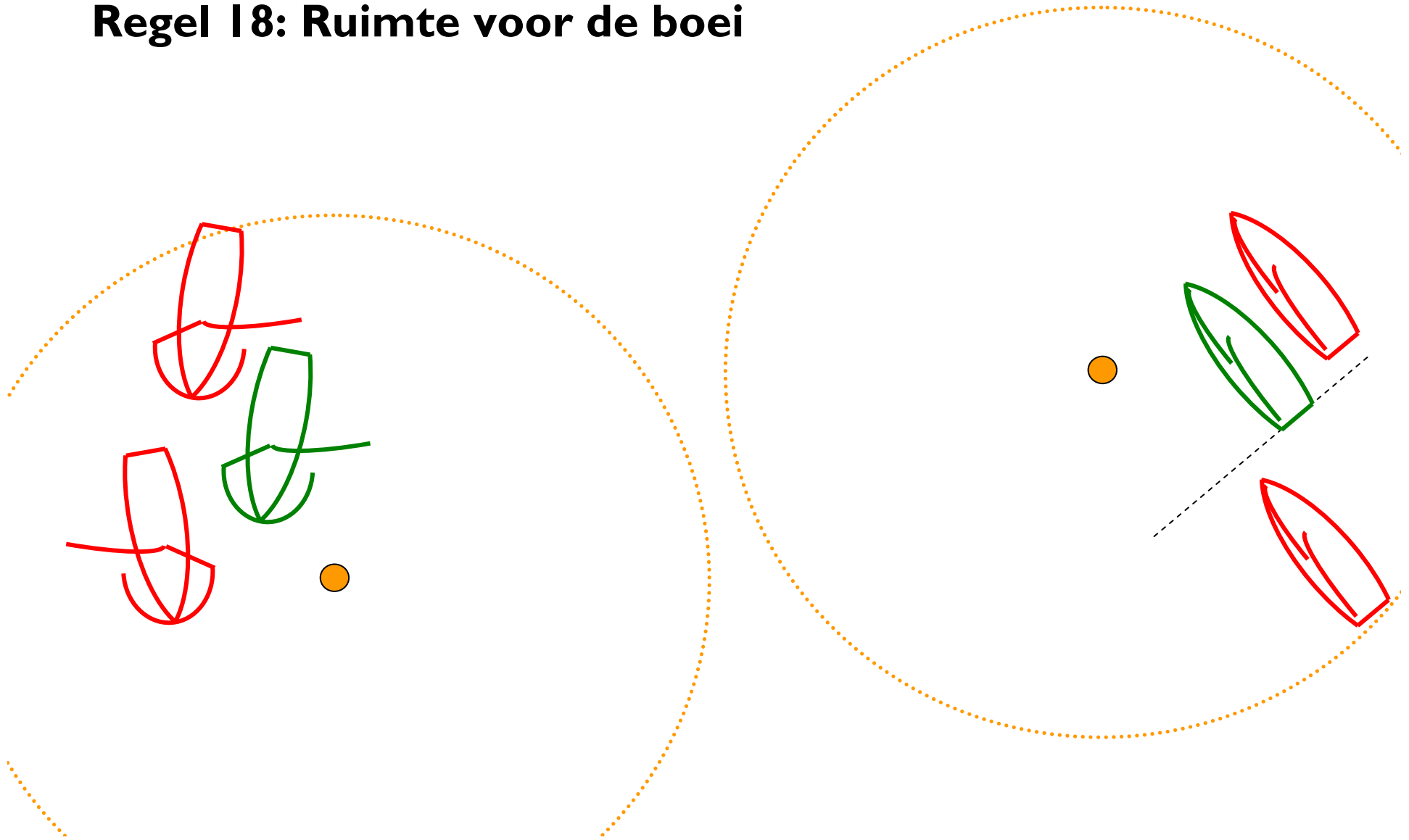
Vijf basisregels (iii)

Schepen over dezelfde boeg:
Regel 12 – Vrij achter x vrij voor

Vijf basisregels (iv)

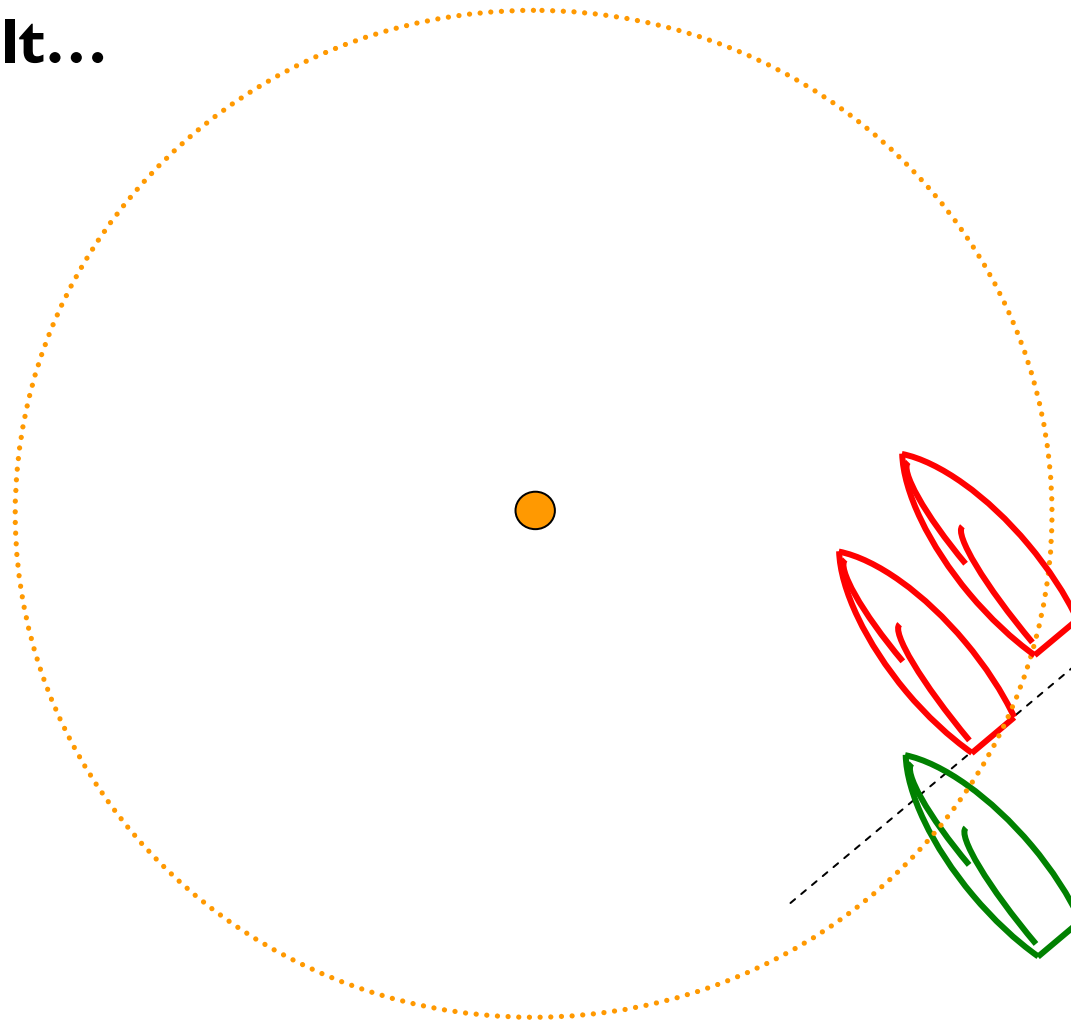
Regel 18: Ruimte voor de boei

Vijf basisregels (iv)

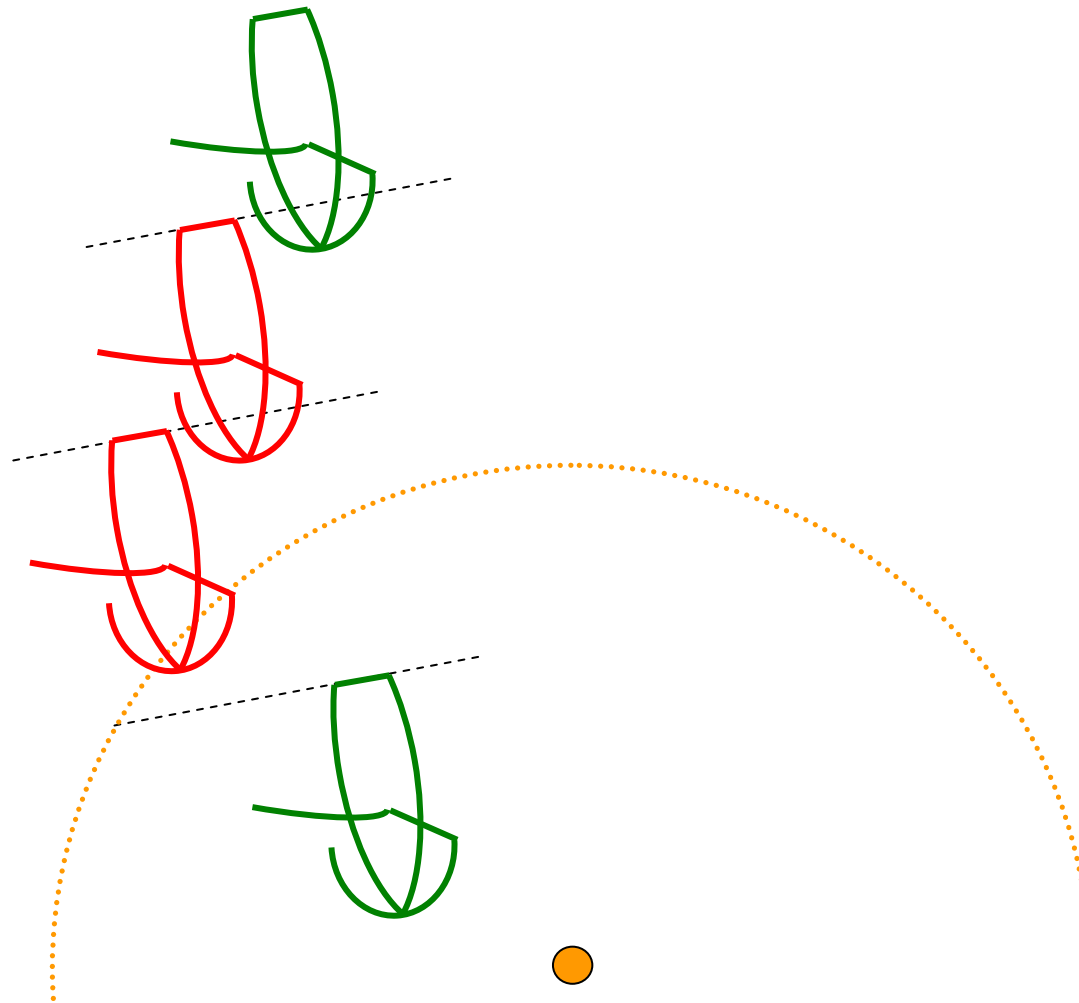
Regel 18: Ruimte voor de boei

- Elke meter telt...

Vijf basisregels (iv)

Regel 18: Ruimte voor de boei

Vijf basisregels (v)

Regels 13 & 16: Koerswijzigingen

Loeven?

- Ruimte laten 'om vrij te blijven'.

Overstag of gijp?

- Pas rechten zodra je 'vol ligt op je nieuwe koers'.

Bij twijfel niet doen, dit is een protest dat je nooit wint.

Combinaties van de basisregels (i)

- “stuurboord x bakboord” vs “loef x lij”
 - Bestaat niet, maar kan wel ontstaan...
 - ... als gevolg van een koerswijziging.
 - Regels 13 & 16 (koerswijzigingen) van toepassing.
- “stuurboord x bakboord” vs “vrij achter x vrij voor”
 - Bestaat niet, maar kan wel ontstaan...
 - ... als gevolg van een koerswijziging.
 - Regels 13 & 16 (koerswijzigingen) van toepassing.
- “stuurboord x bakboord” vs “ruimte voor de boei”
 - bovenboei: stuurboord x bakboord toepassen
 - benedenboei: ruimte voor de boei toepassen

Combinaties van de basisregels (ii)

- “stuurboord x bakboord” vs “koerswijzigingen”
 - Bakboord boot mag alles doen.
 - Moet wel altijd ruimte geven om vrij te blijven.
 - Overstag en gijp: eerst volvallen, dan pas rechte.
- “loef x lij” vs “vrij achter x vrij voor”
 - inhalen aan loef: niets veranderd
 - inhalen aan lij: oploper verkrijgt geen loefrechten en de opgelopen mag niet beneden zijn juiste koers zeilen
- “loef x lij” vs “ruimte voor de boei”
 - ruimte voor de boei is van toepassing bij bereiken “twee lengte zone”

Combinaties van de basisregels (iii)

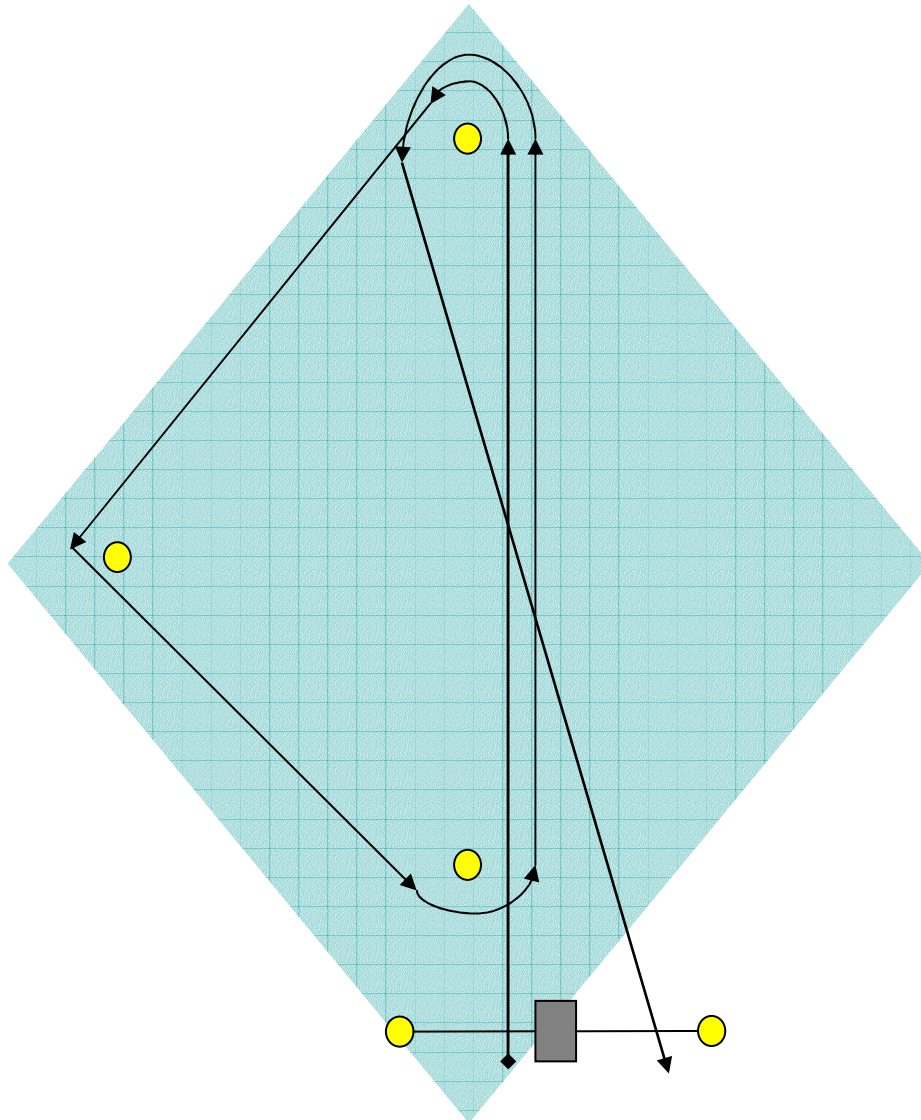
- “loef x lij” vs “koerswijzigingen”
 - Lijboot mag alles doen, maar moet ruimte geven om vrij te blijven.
 - Overstag en gijp: eerst volvallen, dan pas rechten.
- “vrij achter x vrij voor” vs “ruimte voor de boei”
 - Vrij voor mag alles doen (inclusief koers wijzigen).
- “vrij achter x vrij voor” vs “koerswijzigingen”
 - Opgelopene mag niet beneden juiste koers
 - Let op koerswijzigingen: “tacking close” en “jibing close”
- “ruimte voor de boei” vs “koerswijzigingen”
 - Ruimte voor de boei is ‘heilig’.

Protest!?

- Zeilen is ‘zelf regulerend’, er is geen scheidsrechter.
- Protesteren
 - Ja of nee? Soms verplicht.
 - Wat is je belang: Situatie < Wedstrijd < Serie < Kampioenschap.
 - Kampioenschappen worden verloren in het protest, nooit gewonnen.
 - Vormvereiste: ‘aanroepen’ & ‘protestvlag’ beide verplicht.
 - Leer succesvol te protesteren.
- Penalties
 - Boei geraakt: 360°
 - Boot-boat situatie: 720°
 - Wanneer? Hoe?

Toepassing en tactiek

De olympische driehoek

- Upwind start
- Bakboord rondingen
- Reach-rak, gijpboei, reach-rak
- Upwind-downwind 'lussen'
- Downwind finish

- Varianten:
 - upwind-downwind course
 - puzzeltoertocht
 - 'spreader' en/of 'gate'

De start

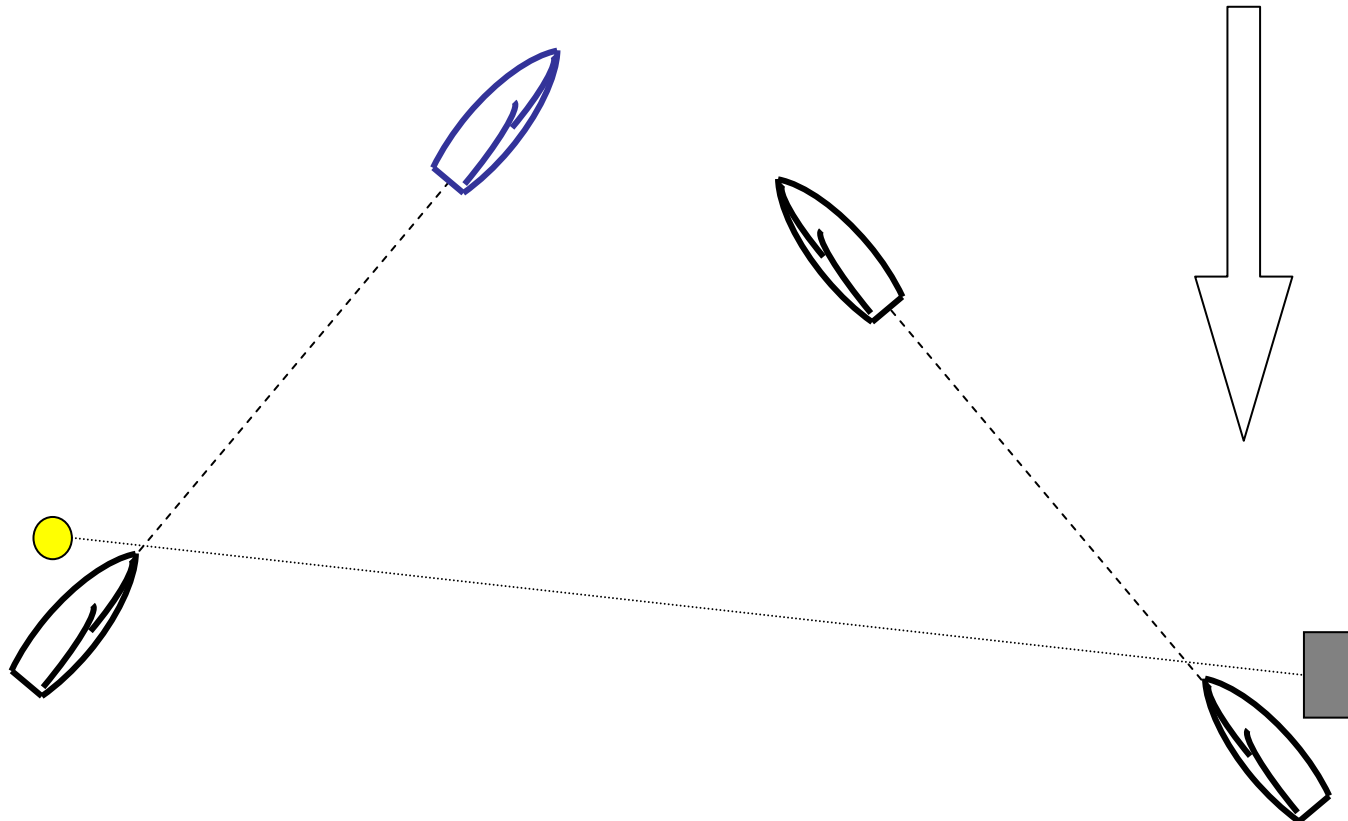

De start

- Loeven mag, tot in de wind
 - Uitzondering: Indien overlap tot stand kwam vanuit vrij achter, worden loefrechten na het startschot beperkt tot ‘juiste koers’ (Regel 17.1).
 - Uitzondering op de uitzondering: Loefrechten bij ‘pin-end’ worden niet beperkt door ‘juiste koers’.
 - Indringen? Vergeet het maar.
- Te vroeg, buitenomregel, zwarte vlag, ruimte voor boeien
- Tactiek
 - Bepaal altijd ‘favored end’ en je plan voor het eerste kruisrak.
 - Met een stuurboord approach behoud je de meeste opties.
 - Ideale situatie: ‘real estate’ aan lij en een ‘marshmallow’ aan loef.

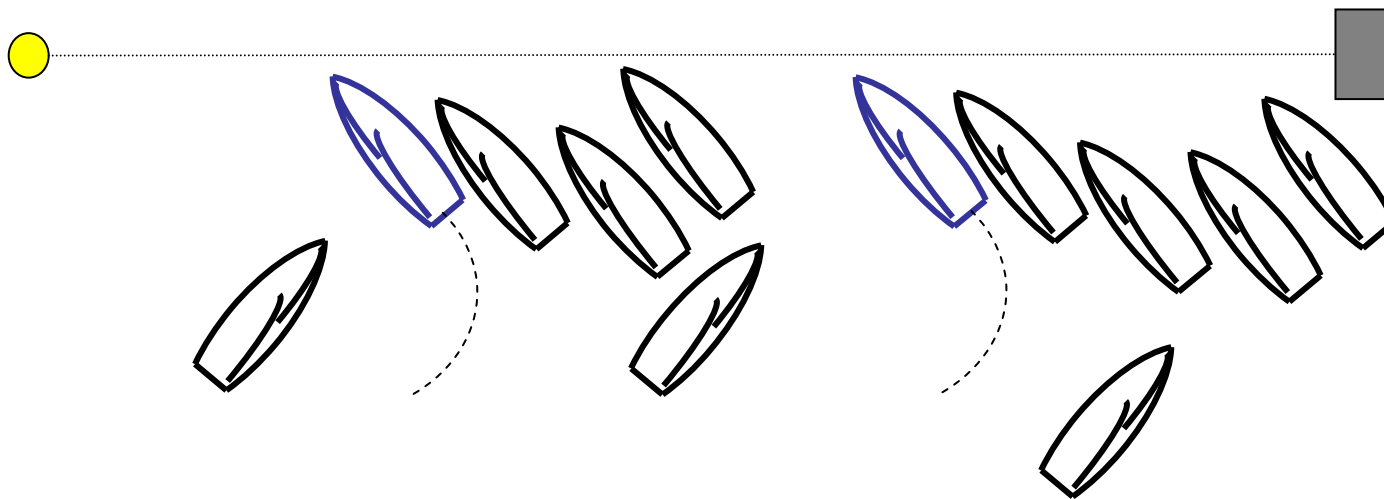
De start

- Favored end start
- Voordeel: 25% van de onderlinge afstand per 10°

De start

- Creëer en verdedig je gat
- 'Real estate' aan lij, 'marshmallow' aan loef

Het kruisrak

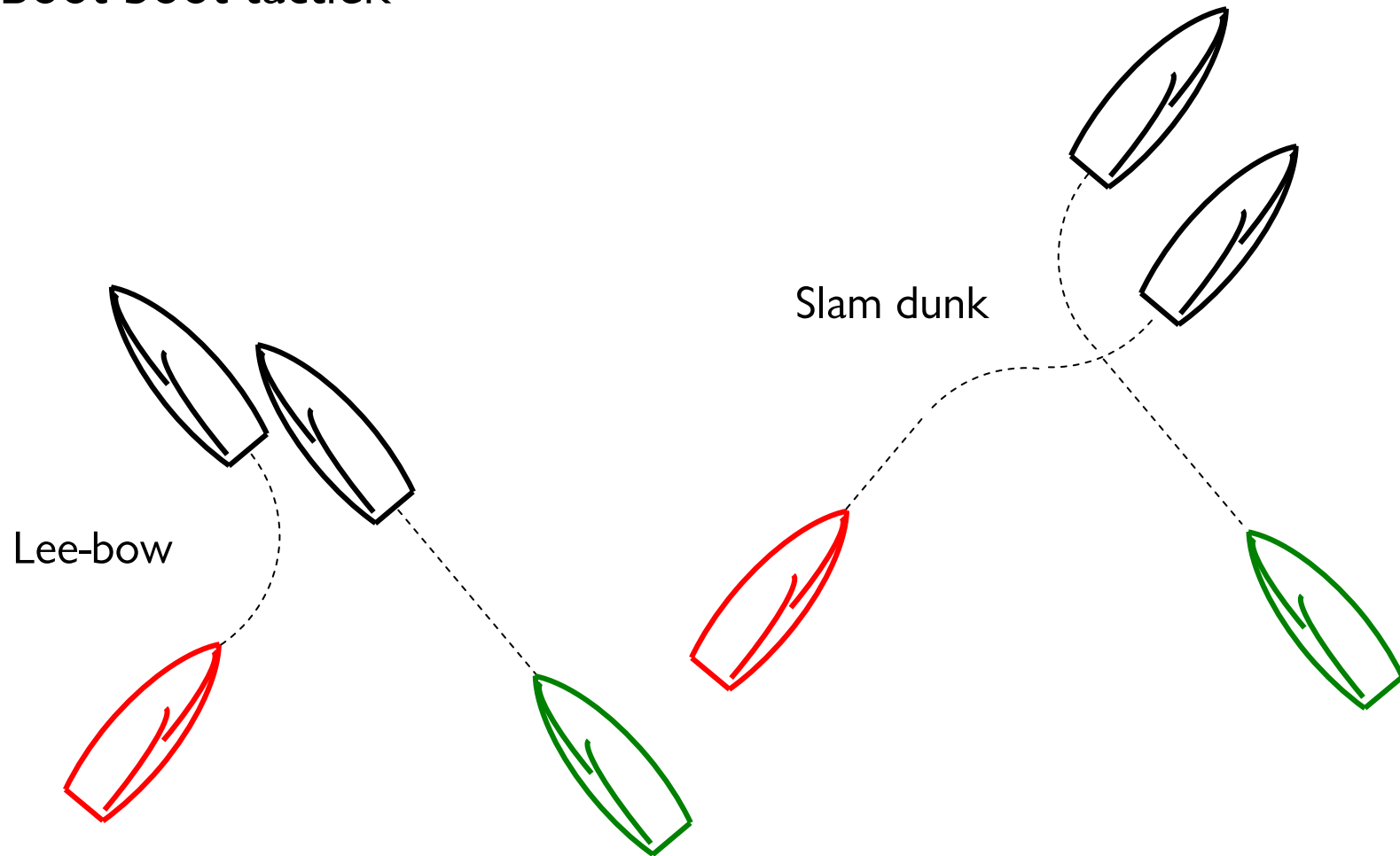

Het kruisrak

- Stuurboord x bakboord en loef x lij
 - Bakboordboot mag alles, behalve ‘jagen’.
 - Dus: regels koerswijzigingen respecteren.
 - Ruimte voor obstakels (Regel 19), bijvoorbeeld een bakboordboot.
- ‘Tacking close’
 - Je hebt pas rechten (bakboord, loef-lij of vrij voor) als je over je nieuwe boeg bent gevallen (Regel 13)
- Tactiek
 - Weeg je opties: voorbij wuiven is soms beter dan afdwingen.
 - Kwetsbaarheid van een bakboorder voor ‘lee bow’ en ‘slam dunk’.
 - ‘Loose cover’, ‘tight cover’ en ‘wegbrengen’

Het kruisrak

- Boot-boot tactiek

De bovenboei

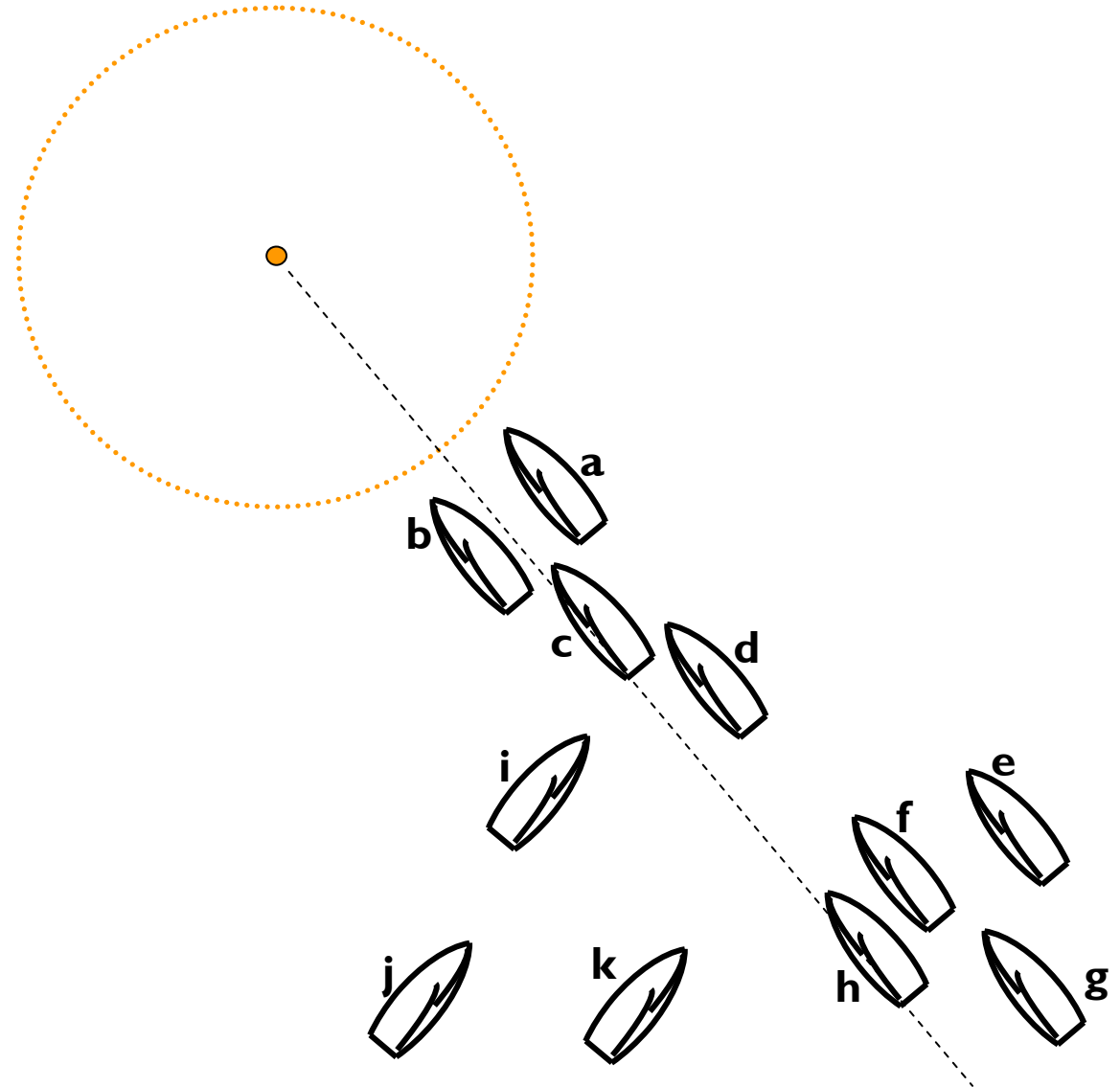

De bovenboei

- Bakboord x stuurboord
 - Belangrijker dan ruimte voor de boei.
 - Overstag binnen twee lengtes geeft geen rechten.
 - Overlap creëren binnen twee lengtes geeft geen rechten.
- Ruimte voor de boei
 - Vrij voor situatie versus overlap
- Tactiek
 - Plekje veroveren & verdedigen in de layline: vooral niet te vroeg.
 - Lee-bow of tight-cover, aanval en verdediging.
 - Optie: stuurboord approach bij een bakboord ronding.
 - Anticiperen: wat wil je doen NA je boeironding? Ruimte om te gijpen!

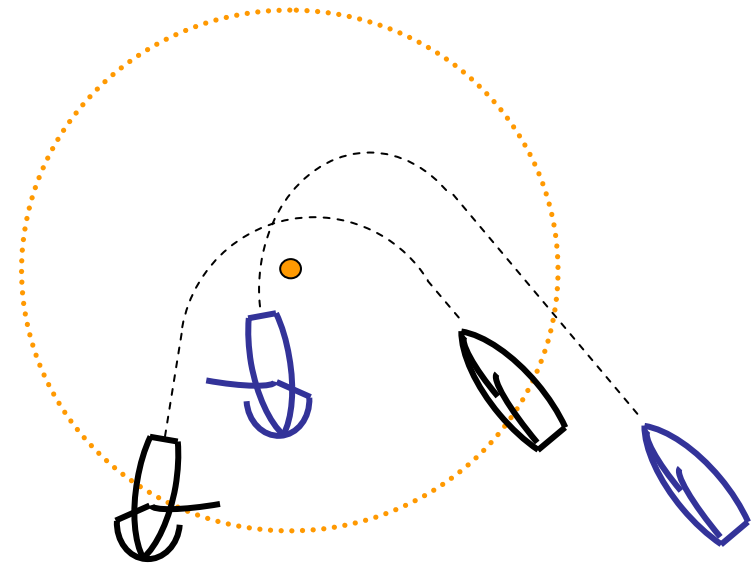
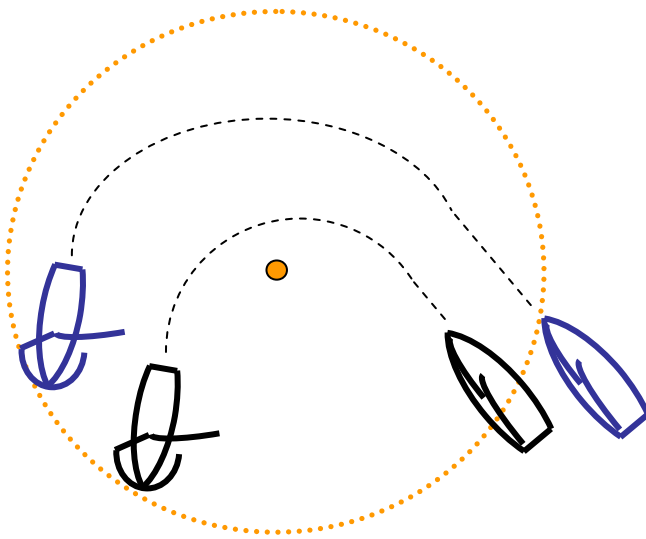
De bovenboei

- De top vijf wordt ... ?

De bovenboei

- Wat wil je ná je ronding?

Het voordewindse rak

Het voor de windse rak

- Stuurboord x bakboord, loef x lij
 - Alle rechten voor de bakboordboot / de lijboot, alleen beperkt door regels t.a.v. koerswijzigen.
- Vrij voor, oplopen
 - Bij passeren aan loef: voorste boot behoudt (loef-)rechten.
 - Bij passeren aan lij: de achterste boot verwerft geen loefrechten; voorste boot mag niet beneden ‘juiste koers’ zeilen.
- Tactiek
 - Werk hard!
 - Gebruik je schaduw.
 - Begin vroeg met positioneren en onderhandelen voor de benedenboei.

De benedenboei

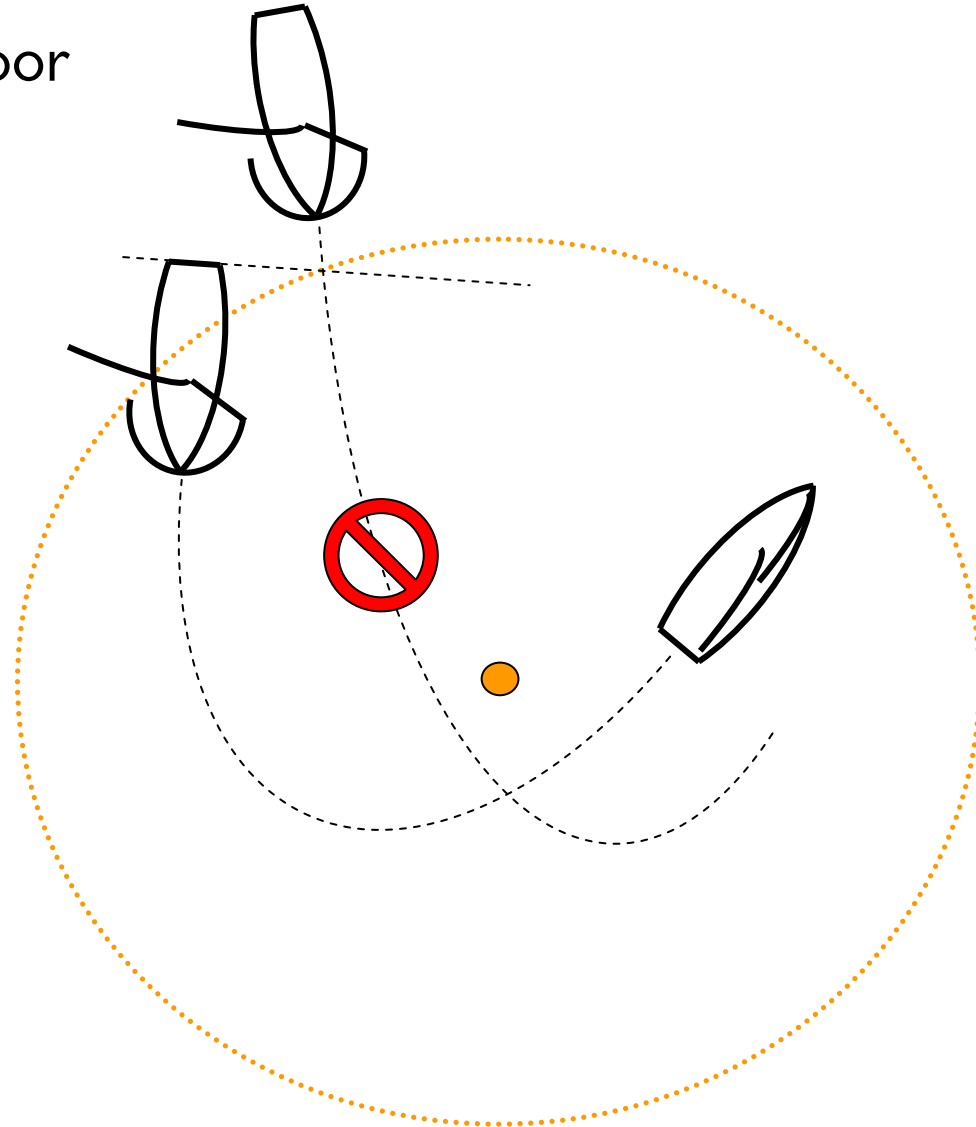

De benedenboei

- Stuurboord x bakboord?
 - Niet van toepassing.
- Ruimte voor de boei
 - Wie overlapt wie en wanneer?
 - De tactische ronding en ‘het gat dat er niet was’.
- Tactiek
 - Ga op tijd voor de binnenkant, begin vroeg met onderhandelen.
 - Geef ‘de gieren’ geen kans.
 - Knijp binnenliggers af en ga zelf voor een tactische ronding.
 - Anticipeer op wat je ná de boeironding wil doen.
 - Stuur hard uit of stuur hoog uit, zorg dat je overstag kan.

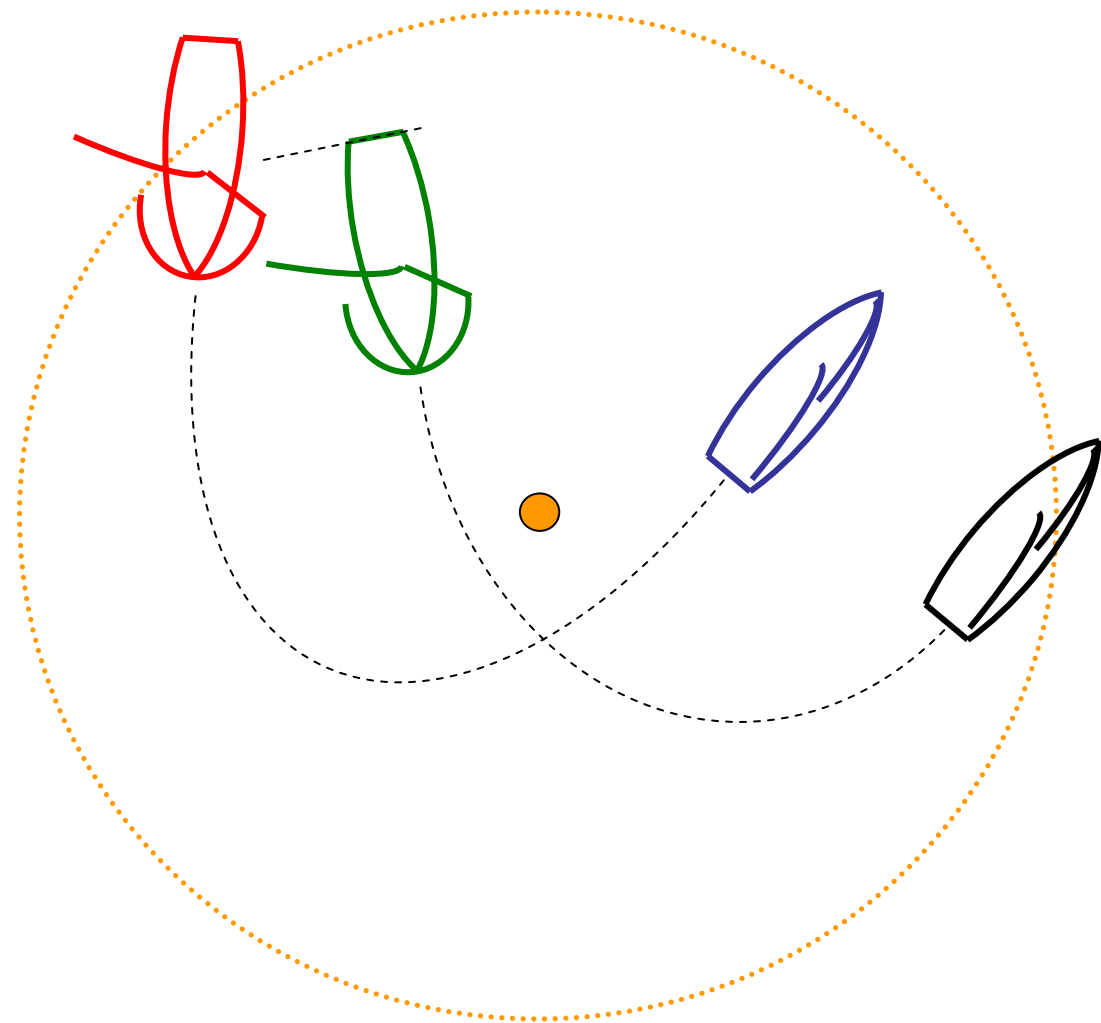
De benedenboei

- Tactische ronding, vrij voor
 - Géén gat!!!

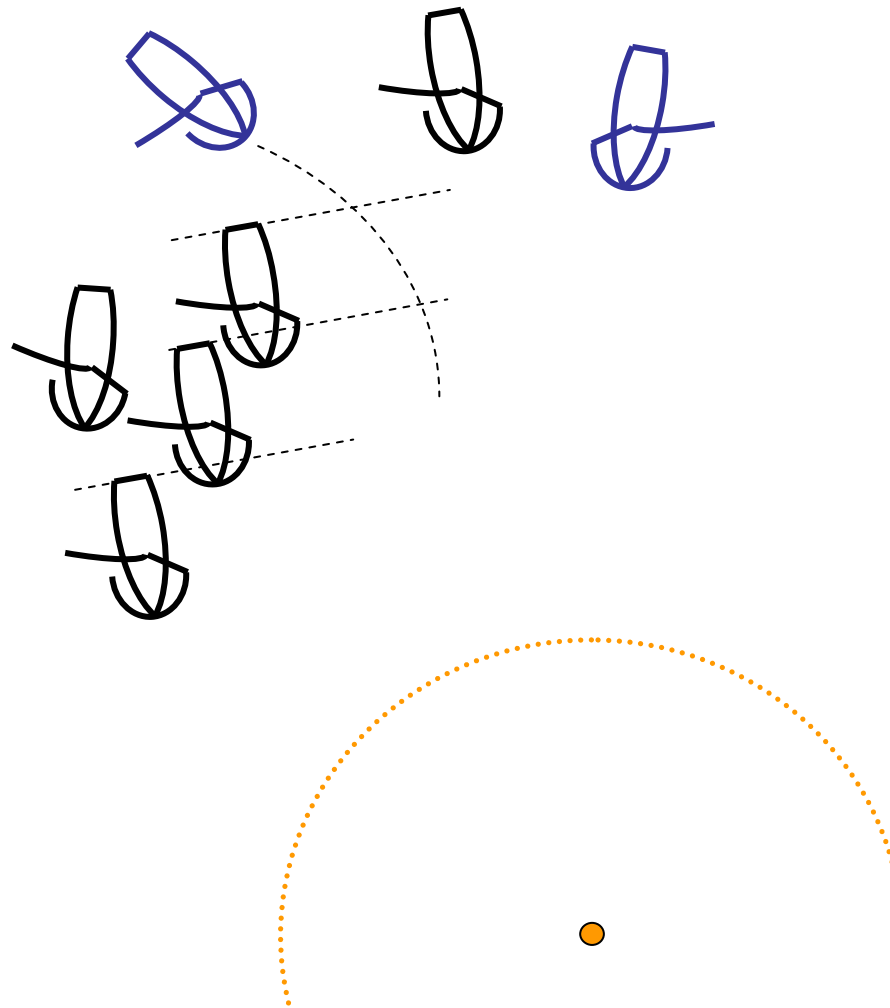
De benedenboei

- Ronding met overlap
 - Géén ruimte voor een tactische ronding.

De benedenboei

- Begin vroeg, en/of kom over bakboord in

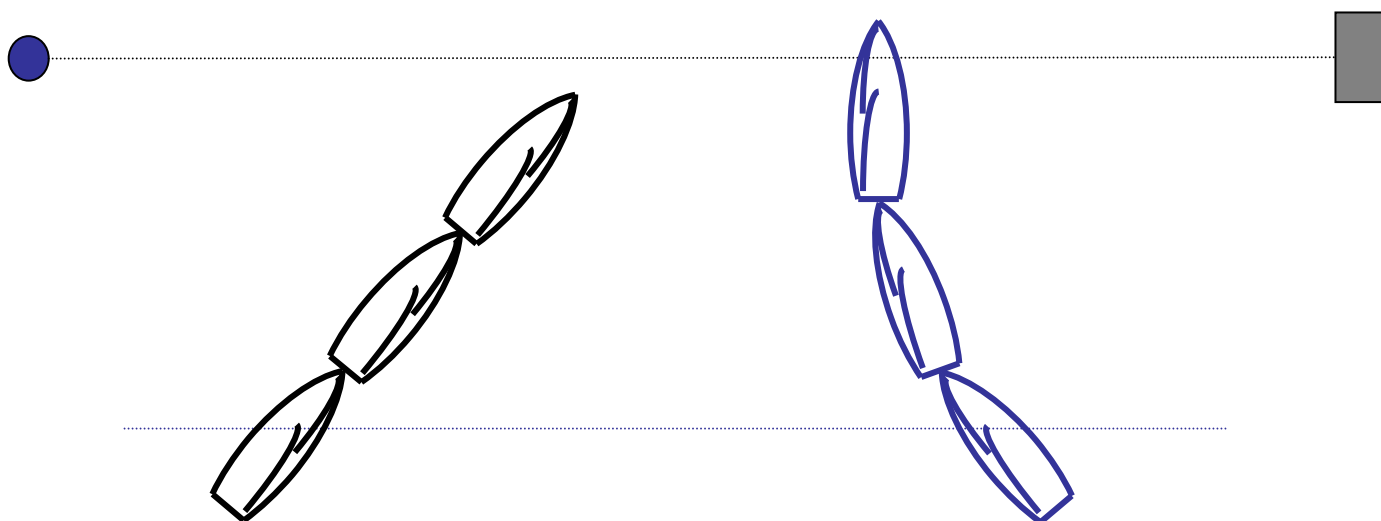

De finish

- Stuurboord x bakboord
- Ruimte voor de boei
- Tactiek
 - Als elke seconde telt: SHOOT!
 - Ook de finishlijn heeft een ‘favored end’.

De finish

- Shooting

Vragen?